

सन २०२०-२१ पासून पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम व +२ स्तरावरील व्दिलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या नवीन संस्था व अधिकच्या तुकडयांना कायमस्वरुपी विनाअनुदानित तत्वावर व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यास मान्यता देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : व्हीओसी २०१७/प्र.क्र.१५७/व्यशि-४
दुसरा मजला, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक : ११ सप्टेंबर, २०२०

- वाचा :** १) कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग शासन निर्णय क्रमांक व्हीओसी-२०१७/प्र.क्र.१५७/व्यशि-४, दिनांक १० मे, २०१८.
२) विभागाचे पत्र क्र.व्हीओसी-२०१७/प्र.क्र.१५७/व्यशि-४, दि. १२ जुन, २०२० व दि.२८ जुलै, २०२०.
३) संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय यांचे पत्र क्र.८ पुव्याद्विव्यअमान्यता/२०२०-२१/२०२०/४५, दि.०२ ऑगस्ट, २०२०.

प्रस्तावना :

पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम, +२ स्तरावरील व्दिलक्षी तसेच उच्च माध्यमिक व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या नविन संस्था व अधिकच्या तुकडयांना कायमस्वरुपी विनाअनुदानित तत्वावर व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यास परवानगी देण्यासाठीच्या ऑनलाईन प्रमाणित कार्यपध्दतीस विभागाच्या वरील संदर्भ क्र. १ येथील दिनांक १० मे, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली.

पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम व +२ स्तरावरील व्दिलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रमास मान्यता देण्याबाबतच्या कार्यपध्दतीस संदर्भ क्र २ येथील दिनांक १२ जुन, २०२० रोजीच्या पत्रान्वये मान्यता देण्यात आली. तदनंतर कोविड-१९ च्या परिस्थितीमुळे लॉकडाउन असल्याने शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी सुधारित कालबद्ध कार्यक्रमास संदर्भ क्र २ येथील दि.२८ जुलै, २०२० रोजीच्या पत्रान्वये मान्यता देण्यात आली.

सन २०२०-२१ करीता पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम, +२ स्तरावरील व्दिलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रमांच्या नविन संस्था व अधिकच्या तुकडयांना कायमस्वरुपी विनाअनुदानित तत्वावर मान्यता देण्याकरीता विहीत मुदतीत (दि.०४ ऑगस्ट, २०२० पर्यंत) ज्या संस्थांनी शासनाच्या vti.dvet.gov.in या वेबपोर्टलवर मान्यतेकरीता अर्ज केले होते व व्यवसायास आवश्यक सर्व सोई-सुविधा पूर्ण करुन निरीक्षणाकरीता विनंती केली होती अशा संस्थांचा निरीक्षण कार्यक्रम शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांनी नेमलेल्या समित्यांमार्फत पूर्ण करण्यात आला आहे. सदर निरीक्षण समित्यांनी त्याचे निरीक्षण अहवाल vti.dvet.gov.in या वेबपोर्टलवर अपलोड केले आहेत. त्यातील जे अहवाल तपासुन निरीक्षण समित्यांनी मान्यतेकरीता शिफारस केली आहे असे व्दिलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रम संस्थांचे १०२ व पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे ०२ अहवाल संचालनालयाच्या लॉगइन

वर उपलब्ध झाले आहेत. ज्या संस्थांची निरीक्षण समितीने शिफारस केलेली नाही अशा संस्था पुढील सत्राकरीता पुर्ननिरीक्षणाकरीता अर्ज करू शकतात.

त्यानुसार पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम व +२ स्तरावरील व्दिलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या तुकड्याकरीता प्राप्त झालेल्या अर्जाची संचालनालयास्तरावर छाननी करून संचालनालयाकडून योग्य त्या शिफारशीसह प्रस्ताव संदर्भ क्र.३ येथील दिनांक ०२ ऑगस्ट, २०२० च्या पत्रान्वये प्राप्त झाला आहे. त्यानुसार सन २०२०-२१ पासून पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम व +२ स्तरावरील व्दिलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या नविन संस्था व अधिकच्या तुकड्यांना कायमस्वरुपी विनाअनुदानित तत्वावर व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती .

शासन निर्णय :

सन २०२०-२१ पासून पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम व +२ स्तरावरील व्दिलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या विद्यमान तसेच नविन संस्थेत नवीन/अधिकच्या तुकड्यांना कायमस्वरुपी विनाअनुदानित तत्वावर व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यास खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

शैक्षणिक संस्थांकडून ई-मेलव्दारे प्राप्त दस्तावेजांची छाननी करून त्यानुसार आवश्यक मानकांची पूर्तता करणाऱ्या ७७ संस्थांना व्दिलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रमांना मान्यतेकरीता संचालनालयाकडून शिफारस करण्यात आली आहे त्या संस्थांचा तपशिल सोबतच्या प्रपत्र “अ” मध्ये सोबत जोडले आहे. तसेच, पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमांकरीता संचालनालयाकडून शिफारस करण्यात आलेल्या ०२ संस्थांचा तपशिल प्रपत्र “ब” मध्ये सोबत जोडले आहे.

अटी व शर्ती:-

१. संबंधित संस्थेस माध्यमिक शाळा संहिता १९८१ मध्ये नमुद केलेल्या सर्व अटी व शर्तींची पूर्तता करणे बंधनकारक राहिल. परवानगी प्राप्त झाल्यानंतर संस्थेला माध्यमिक शाळा संहिता व एम.ई.पी.एस. नियम १९८१ नुसार आवश्यक ते सर्व लेखे संस्था स्तरावर ठेवणे बंधनकारक राहिल. संस्थेने माध्यमिक शाळा संहितेतील नियमांचे पालन न केल्यास अथवा शासनाने व संचालनालयाने दिलेल्या आदेशाचे, परिपत्रकाचे पालन न केल्यास संस्थेची मान्यता तात्काळ रद्द करण्यात येईल.
२. मान्य अभ्यासक्रमांच्या नविन/अधिकच्या तुकड्या सुरु करण्यास कायमस्वरुपी विनाअनुदान तत्वावर मान्यता दिली असली तरीही, भविष्यात कोणत्याही प्रकारचे अनुदान अथवा आर्थिक मदत देण्यात येणार नाही.
३. मान्य अभ्यासक्रम राबविणा-या संस्थांना शासन/संचालनालय/संचालनालयाच्या अखत्यारीतील संबंधित कार्यालये यांच्याकडून वेळोवेळी निर्गमित होणा-या आदेशांचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.

४. शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेले शिक्षण शुल्क विद्यार्थ्यांकडून आकारणे संस्थेस बंधनकारक राहिल.संस्थेस कमाल मर्यादेपेक्षा जास्त शुल्क विद्यार्थ्यांकडून आकारता येणार नाही.
५. “कायमस्वरूपी विनाअनुदान तत्वावर मान्यता मिळालेले पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम/+२ स्तरावरील द्विलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रम”असा सूचनाफलक संस्थांनी दर्शनी भागावर लावणे बंधनकारक राहिल.सूचना फलकावर अभ्यासक्रमांच्या मंजूर तुकड्यांची संख्या व मंजूर प्रवेशक्षमता यांचा उल्लेख करण्यात यावा.
६. सदर अभ्यासक्रमांना कायमस्वरूपी विनाअनुदान तत्वावर मान्यता देण्यात आल्यामुळे या अभ्यासक्रमाकरीता संस्थेने नियुक्त केलेल्या सर्व कर्मचारी वर्गाची सेवा /वेतन व तदनुषंगिक बाबींची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधित संस्थेची राहिल.याबाबत शासन कोणतीही जबाबदारी घेणार नाही.
७. मंजूर अभ्यासक्रमाकरीता आवश्यक शिक्षकीय कर्मचा-यांच्या नियुक्त्या,त्यांची किमान शैक्षणिक अर्हता, अनुभव याबाबत संस्थेने महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली,१९८१ मधील तरतुदीनुसार तसेच शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार तात्काळ करण्यात यावी व संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी यांनी प्रवेश यादयांना मान्यता देण्यापूर्वी विहित अर्हताधारक शिक्षकीय कर्मचा-यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे याची खात्री करावी व त्यानंतरच प्रवेश यादयांना मान्यता द्यावी.केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल संचालनालयास प्रादेशिक कार्यालयामार्फत सादर करावा.
८. भविष्यात सदरचे अभ्यासक्रम बंद करण्याबाबत किंवा त्यात काही बदल करण्याबाबत शासनाने धोरणात्मक निर्णय घेतल्यास तो विनाअट व विनाविलंब संस्थेने अंमलात आणणे आवश्यक राहिल.
९. अभ्यासक्रमांच्या मंजूर तुकड्यांमधील प्रवेशाकरीता,शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले सामाजिक/समांतर आरक्षण व इतर नियमांचे संस्थेने काटेकोरपणे पालन करावे व गुणानुक्रमे प्रवेश देण्यात यावेत.
- १०.अभ्यासक्रमांना मंजूरी मिळाल्यानंतर सदर अभ्यासक्रम संस्थेत सुरु केल्याची माहिती संस्थेने महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळास तात्काळ द्यावी व त्याबाबतची अनुषंगिक कार्यवाही करावी.
- ११.मान्यता देण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमाच्या अधिकच्या/नविन तुकड्यांची प्रवेशक्षमता प्रति तुकडी ५० इतकी असुन,मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या ५०% पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास अश्या तुकड्या सुरु ठेवण्याकरीता संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिका-यांची परवानगी घेणे आवश्यक राहिल.
- १२.मान्यता प्राप्त अभ्यासक्रम मान्यता दिलेल्या शैक्षणिक वर्षात संस्थेने सुरु न केल्यास अथवा सदर अभ्यासक्रमाच्या तुकडीत सतत ३ वर्ष मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या ५०% पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास सदर संस्थेची मान्यता आपोआप संपुष्टात येईल. तदनंतर संस्थेस सदर अभ्यासक्रम सुरु करण्यासाठी मान्यता प्रक्रिया नव्याने करणे आवश्यक राहिल.

१३. शासनाने मान्यता दिलेल्या व्यवसाय अभ्यासक्रमाचा दर्जा व गुणवत्ता उच्च प्रतीचा राखण्याच्या दृष्टीने संचालनालय स्तरावरून नियमितपणे प्रवेशित विद्यार्थ्यांची प्रशिक्षण गुणवत्ता तपासण्यासाठी प्रत्येक वर्षी ७५% पेक्षा कमी निकाल असणाऱ्या संस्थेचे प्रत्यक्ष निरीक्षण करण्यात येईल. एखाद्या संस्थेचा निकाल सतत ३ वर्षांमध्ये ७५% पेक्षा कमी असल्यास सदर संस्थेची मान्यता रद्द करण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करण्यात येईल.

१४. शैक्षणिक गुणवत्ता वाढविण्यासाठी उपरोक्त अटी व शर्तीमध्ये बदल करण्याचे किंवा नवीन अटी व शर्ती अंतर्भूत करण्याचे अधिकार शासनास राहतील.

१५. संबंधित संस्थेने त्यांच्याकडे भाषा/जीवशास्त्र इत्यादी विषयाचे शिक्षक, मंजूर केलेल्या द्विलक्षी अभ्यासक्रमाच्या तुकडीमुळे अतिरिक्त ठरणार नाहीत याची खातरजमा करूनच विद्यार्थ्यांना प्रवेश द्यावा.

१६. व्यवसाय अभ्यासक्रमांतर्गत मंजूर व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या मंजूर तुकडीनुसार मंजूर प्रवेशक्षमतेपेक्षा अतिरिक्त अनधिकृत प्रवेश करता येणार नाही. याकरीता संस्थेस “महाराष्ट्र राज्यात कृषि, पशु व मत्स्य विज्ञान, आरोग्य विज्ञान, उच्च तंत्र व व्यवसाय शिक्षण यांमधील अनधिकृत संस्था स्थापन करणे आणि अनधिकृत अभ्यास पाठ्यक्रम सुरु करणे (प्रतिबंध) अधिनियम, २०१३” लागू राहिल.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये प्रपत्र “अ” व “ब” मध्ये मान्यता दिलेल्या किती संस्थांनी व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु केले, याबाबत तसेच अभ्यासक्रमनिहाय प्रवेशित विद्यार्थी संख्या याबाबतची माहिती संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय यांनी शासनास दि. ३० सप्टेंबर, २०२० पर्यंत सादर करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२००९१११६२६०७९६०३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ. सुवर्णा खरात)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत ,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव,

२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,

३. सर्व मा. मंत्री, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

४. सर्व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई

६. सर्व विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य

७. मा. मुख्य सचिव यांचे उप सचिव, मुख्य सचिवांचे कार्यालय, मंत्रालय, मुंबई

- ८.मा. अपर मुख्य सचिव ,शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक , मंत्रालय, मुंबई
९. मा. अपर मुख्य सचिव ,कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक , मंत्रालय, मुंबई
- १०.संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
११. सर्व विभागीय शिक्षण उप संचालक, (शालेय शिक्षण विभाग), (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत)
१२. सहसंचालक,व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय,मुंबई/नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत)
१३. संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत)
१४. संबंधित अशासकीय संस्था (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत)
१५. सर्व कार्यासने, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग,मंत्रालय,मुंबई.
१६. निवड नस्ती. (व्यशि-४).

प्रपत्र अ

+ २ स्तरावरील द्विलक्षी व्यवसाय अभ्यासक्रमाच्या विद्यमान तसेच नविन सस्थेत नविन/अधिकच्या तुकड्यांना व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यास शैक्षणिक सत्र २०२०-२०२१ या शैक्षणिक सत्रापासुन मान्यता देण्यात आलेल्या संस्थांची यादी.

अ.क्र.	विभागाचे नांव	ऑनलाईन नोंदणी क्रमांक	संस्थेचे नाव	मागणी केलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव	तुकड्यांची संख्या
१	२	३	४	५	६
१	नागपूर	PBF१७८६५T	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ममोरीयल सोसायटी चंद्रपूर द्वारा संचलित डॉ. आंबेडकर ज्युनिअर कॉलेज , दिक्षा भुमी , सिव्हील लाईन चंद्रपूर ४४२४०१	कॉम्प्युटर सायन्स	१
२	नागपूर	PBF१७३६२T	राष्ट्रीय स्नेही शिक्षण संस्था द्वारा संचलित बालाजी कॉन्वेंट हायस्कूल अँड ज्युनिअर कॉलेज जवाहर नगर , जुना सुभेदार ले आऊट नागपूर . ता. जि. नागपूर ४४००२४	इलेक्ट्रॉनिक्स	१
३	पुणे	PBF०९८५०T	एन.डी. पाटील प्रतिष्ठाण द्वारा संचलित ज्ञानदीप इंग्लिश मिडीयम स्कूल अँड ज्युनिअर कॉलेज सांगली, विश्रामबाग ता. जि. सांगली	क्रॉप सायन्स	२
४	मुंबई	PBF१७३०६T	जान्हवीस मल्टी फाऊंडेशन डॉबिवलीजनगण मन विद्यामंदीर अँड ज्युनिअर कॉलेज संस्कृती विहार , डॉ. नेमाडे रोड टेलकॉस वाडी , जुनी डॉबिवली , डॉबिवली (प) ता. कल्याण जि.ठाणे	बॅकींग इलेक्ट्रॉनिक्स कॉम्प्युटर सायन्स	१ १ २
५	औरंगाबाद	PBF१७८८५T	गंगामाता शिक्षण प्रसारक मंडळ लहाण ता. अर्धापुर जि. नांदेड द्वारा संचलित कै. दिगंबर आवोजी देवडे उच्च माध्यमिक विद्यालय मु.पो. लहाण ता. अर्धापुर जि. नांदेड	इलेक्ट्रॉनिक्स	१
६	नागपूर	PBF१४३०३T	स्व. धर्मादासजी बन्सीलालजी लाचुरे बहुउद्देशिय शिक्षण मंडळ नागपूर द्वारा संचलित किड्स मॅटॉर ग्लोबल स्कूल नागपूर , उमरेड रोड , दिघोरी नागपूर.	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर कॉम्प्युटर सायन्स	१ १
७	नागपूर	PBF१४३६६T	श्री विद्यार्थी सुधार संघ द्वारा संचलित महत्मा गांधी हायस्कूल अँड ज्युनिअर कॉलेज , वायसीसीई कॅम्पस वानडोंगरी ता हिंगणा जि. नागपूर	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर कॉम्प्युटर सायन्स	१ १
८	मुंबई	PBF००७११T	श्री ज्ञानराज माऊली शिक्षण सेवा मंडळ द्वारा संचलित अँचिव्हर हायस्कूल अँड ज्युनिअर कॉलेज , जोशी बाग मल्हार नगर , संतोषी माता मंदीर रोड कल्याण (वेस्ट) ता. कल्याण जि. ठाणे	कॉम्प्युटर सायन्स	१
९	पुणे	PBF१८४३३T	श्री ज्ञानेश्वर शिक्षण संस्था द्वारा संचलित अण्णा साहेब डांगे इंटरनॅशनल स्कूल अँड ज्युनिअर कॉलेज इस्लापूर ता. वाळवा जि. सांगली.	इलेक्ट्रीकल मॅटेनन्स	१

१०	पुणे	PBF०८१३१T	श्री खांदेरी प्रतिष्ठाण द्वारा संचलित सी.एम. इंटरनॅशनल स्कुल, एसकेपी कॅम्पस बालेवाडी मुरकुटेनगर ता. हवेली जि. पुणे .	कॉम्प्युटर सायन्स	१
११	नागपूर	PBF१७४६१T	सानंद शिक्षण संस्था द्वारा संचलित जे. डी . चौधरी ज्युनिअर कॉलेज , वासी, ता. समुद्रपुर जि. वर्धा	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
१२	पुणे	PBF१९१४६T	भिवन शिक्षण प्रसारक मंडळ द्वारा संचलित कोडीराम सदाशिव क्षिरसागर आर्ट्स कॉमर्स अँड सायन्स ज्युनिअर कॉलेज भिवन ता. इंदापूर जि. पुणे	क्रॉप सायन्स	१
१३	नागपूर	PBF१९७९८T	आई तुलजाभवानी महीला शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था द्वारा संचलित महर्षी उत्तम स्वामी महाराज ज्युनिअर कॉलेज चिंचोलीउ खुर्द पो. गोवारी ता. राजुरा. जि. चंद्रपूर	कॉम्प्युटर सायन्स	१
१४	औरंगाबाद	PBF१४३७०T	माताजी शिक्षण संस्था द्वारा संचलित महात्मा फुले हायर सेकेंडरी आश्रम स्कुल वाघाला , पो. सिडको(न्यु. नांदेड) ता. जि. नांदेड	क्रॉप सायन्स	१
१५	नागपूर	PBF१७४२२T	मनिषा शिक्षण प्रसारक मंडळ द्वारा संचलित मेजर हेमंत जकाते पब्लीक स्कुल , धम्म हुडकेश्वर रोड नागपूर	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
१६	औरंगाबाद	PBF००८५१T	हायटेक एज्युकेशन सोसायटी द्वारा संचलित मॉडर्न कॉलेज ऑफ सायन्स , कोकाटेनगर , सुतमिल रोड लातुर जि. लातुर	क्रॉप सायन्स	१
१७	नागपूर	PBF१९७४०T	बालाजी शिक्षण प्रसारक मंडळ बामणी द्वारा संचलित माऊंट पब्लीक स्कुल अँड ज्युनिअर कॉलेज , नंदाफाटा ता. कोरपना जि. चंद्रपूर	कॉम्प्युटर सायन्स	१
१८	पुणे	PBF००४५७T	एज्युकेशन करीअर फाऊंडेशन द्वारा संचलित नमो रिम्स ज्युनिअर कॉलेज मुकुंदनगर , ता. जि. पुणे.	कॉम्प्युटर सायन्स	१
१९	नागपूर	PBF००४१५T	संबरंग मल्टीपर्पज एज्युकेशन सोसायटी वर्धा द्वारा संचलित सनशाईन ज्युनिअर कॉलेज आदर्श नगर सेवाग्राम वर्धा जि. वर्धा	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
२०	पुणे	PBF१९४७१T	विद्याविकास प्रतिष्ठाण द्वारा संचलित विद्याविकास ज्युनिअर कॉलेज , प्रताप नगर सोरेंगांव , धनगांव रोड सोलापूर , जि. सोलापूर	क्रॉप सायन्स	१
२१	अमरावती	PBF१७३१६T	गुणवंतराव उपाख्ये अण्णासाहेब देशमुख चॅरीटेबल ट्रस्ट पुसद द्वारा संचलित गुणवंतराव देशमुख माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय पुसद , ता. पुसद जि. यवतमाळ .	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
२२	पुणे	PBF००४९५T	महात्मा फुले वस्तीगृह द्वारा संचलित एम. पी. ज्युनिअर कॉलेज शिवाजीनगर पुणे	कॉम्प्युटर सायन्स	१

२३	पुणे	PBF१७५६६T	महर्षी विवेकानंद समाजकल्याण संस्था अक्कलकोट द्वारा संचलित सौ. सुरेखा कल्याण शेड्डी सेकेंडरी अँड हायर सेकेंडरी स्कुल अक्कलकोट , ता . अक्कलकोट जि. सोलापूर	क्रॉप सायन्स	१
२४	मुंबई	PBF१९७२०T	श्री गणपती अंबाजी लोक सेवा निधी द्वारा संचलित तारापुर विद्यामंदीर व ज्युनिअर कॉलेज पी१७ , एम. आय.डी. सी. तारापुर, बोईसर जि. पालघर	बॅकींग	१
२५	पुणे	PBF१९७३९T	जानता राजा बहुउद्देशिय शिक्षण प्रसारक मंडळ द्वारा संचलित विजयसिंह मोहीते पाटील ज्युनिअर कॉलेज सोलापूर	क्रॉप सायन्स	१
२६	नाशिक	PBF०६८६२T	प्रवरा मेडीकल ट्रस्ट शेवगांव द्वारा संचलित इंग्लिश मेडीयम स्कुल शेवगांव जि. अहमदनगर	क्रॉप सायन्स	१
२७	औरंगाबाद	PBF१७२७०T	प्रिया बहुउद्देशिय सेवाभावी प्रतिष्ठाण जि. नांदेड	क्रॉप सायन्स	१
२८	नाशिक	PBF०९५३०T	महात्मा फुले एज्युकेशनल कल्चरल अँड स्पोर्ट्स मंडळ जामखेड द्वारा संचलित राजमाता जिजाऊ हायस्कुल अँड ज्युनिअर कॉलेज खर्डा ,जामखेड जि. अहमदनगर	क्रॉप सायन्स	१
२९	मुंबई	PBF१००५७T	डॉ. किरण पाटील एज्युकेशनल ट्रस्ट द्वारा संचलित सरदार वल्लभभाई पटेल ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स अँड कॉमर्स दहीसर मुंबई	कॉम्प्युटर सायन्स	३
३०	पुणे	PBF००४५१T	महात्मा फुले शिक्षण प्रसारक मंडळ द्वारा संचलित श्री एच.बी. गिरमे ज्यु. कॉलेज वाणवाडी पुणे	कॉम्प्युटर सायन्स	२
३१	औरंगाबाद	PBF१८१६०T	प्रेरणा सेवाभावी संस्था द्वारा राजुर द्वारा संचलित श्री गणपती माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय राजुर जि.जालना	क्रॉप सायन्स	१
३२	नागपूर	PBF०५३०२T	अजय बहुउद्देशिय सेवा मंडळ द्वारा संचलित सुयश कॉन्वेंट ज्युनिअर कॉलेज नागपूर	कॉम्प्युटर सायन्स	१
३३	नागपूर	PBF१७१७७T	जगदंबा एज्युकेशन सोसायटी द्वारा संचलित तेजस्विनी ज्युनिअर कॉलेज कोराडी नागपूर जि. नागपूर	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
३४	नागपूर	PBF१६५६७T	ज्ञान विज्ञान वर्धीनी नागपूर द्वारा संचलित टिप टॉप कॉन्वेंट सेंकडरी अँड हायर सेकेंडरी स्कुल त्रिमुर्ती नगर नागपूर जि.नागपूर	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
३५	नाशिक	PBF०९६१६T	श्रीमती रुक्मराणी एज्युकेशन फाऊंडेशन द्वारा संचलित विसडम हाय इंटरनॅशनल अँड ज्युनिअर कॉलेज नाशिक जि. नाशिक	कॉम्प्युटर सायन्स	१
३६	वाशिम	PBF००३१८T	श्री शिवाजी एज्युकेशन सोसायटी केनवड द्वारा संचलित श्री शिवाजी ज्युनिअर कॉलेज हरेल जि. वाशिम	क्रॉप सायन्स	१

३७	पुणे	PBF१९८५३T	श्री विठ्ठल ज्ञानपिठ आरोग्य शिक्षण प्रसारक संस्था पंढरपूर द्वारा संचलित विठ्ठल रुक्मीणी गुरुकुल विद्यालय अँड ज्युनिअर कॉलेज देगांव जि. पुणे	क्रॉप सायन्स	१
३८	अमरावती	PBF१४२५०T	विर जिवा महाला बहुउद्देशिय संस्था धानकी द्वारा संचलित स्वामी विवेकानंद ज्युनिअर कालेज धानकी ता. उमरखेड जि. यवतमाळ	क्रॉप सायन्स	१
३९	औरंगाबाद	PBF०९८८५T	श्री गजानन बहुउद्देशिय संस्था नाईक पांगरी द्वारा संचलित राजे शिवाजी माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय रावेगांव ता. बदनापूर जि. जालना	क्रॉप सायन्स	१
४०	पुणे	PBF१८८५७T	शेतकरी बहुउद्देशिय सामाजिक व शैक्षणिक संस्था गाडेगोव द्वारा संचलित शिवरत्न ज्युनिअर कॉलेज पंढरपुर जि. सोलापूर	क्रॉप सायन्स	१
४१	औरंगाबाद	PBF१८३८४T	स्व. प्रभारकरराव माधवराव जाधव सेवाभावी संस्था द्वारा संचलित शाकुंतल ज्युनिअर कॉलेज नांदेड	क्रॉप सायन्स	१
४२	पुणे	PBF१७२३८T	शहाजीराव पाटील प्रतिष्ठान इंदापूर द्वारा संचलित एस.बी. पाटील ज्युनिअर कॉलेज पुणे	क्रॉप सायन्स	१
४३	औरंगाबाद	PBF१८६९४T	विद्यांचल शिक्षण संस्था द्वारा संचलित रामकृष्ण पाटील (आर.पी.) ज्युनिअर कॉलेज केलीगव्हाण ता. बदनापूर जि. जालना द्वारा संचलित रुक्मराणी पाटील (आर पी) स्कूल जालना . ता. जि. जालना	क्रॉप सायन्स	१
४४	नाशिक	PBF१९११०T	प्रवरा मेडीकल ट्रस्ट द्वारा संचलित प्रवरा मेडीकल ट्रस्ट आर्ट्स कॉमर्स अँड सायन्स शेवगांव जि. अहमदनगर	क्रॉप सायन्स	१
४५	अमरावती	PBF१७४१५T	मातोश्री शिक्षण सेवा मंडळ द्वारा संचलित प्राजक्ता कला व विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय कौलखेडा अकोला	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
४६	औरंगाबाद	PBF१७७३६T	अभिनव भारत शिक्षण संस्था नांदेड द्वारा संचलित नेताजी सुभाषचंद्र बोस कॉलेज नांदेड ता. जि. नांदेड	क्रॉप सायन्स	१
४७	नाशिक	PBF००७३७T	नाशिक इंस्टिट्यूट ऑफ टेक्नॉलॉजी द्वारा संचलित नाशिक प्रेसीडेंसी ज्युनिअर कॉजि नाशिक ता . जि. नाशिक	इलेक्ट्रॉनिक्स	१
४८	औरंगाबाद	PBF०८१३०T	जनता शिक्षण प्रसारक मंडळ द्वारा संचलित नरसिंह माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय उमरदरी ता. मुखेड जि. नांदेड	क्रॉप सायन्स	१
४९	नागपूर	PBF१७८९५T	बंसराजसिंग ठाकुर एज्युकेशन सोसायटी द्वारा संचलित निराला उच्च माध्यमिक विद्यालय नागपूर	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर इलेक्ट्रॉनिक्स	१ १

				कॉम्प्युटर सायन्स	१
५०	पुणे	PBF१९८९८T	श्रीराम ग्रामिण संशोधन व विकास प्रतिष्ठाण द्वारा संचलित लोकमंगळ ज्युनिअर कॉलेज वडाळा ता. जि. सोलापूर पिन ४१३२२२	क्रॉप सायन्स	१
५१	पुणे	PBF१९६८१T	कृषी उद्योग मुल शिक्षण संस्था द्वारा संचलित के.यु. एम. एस.एस. ज्युनिअर कॉलेज खराटी पो.	क्रॉप सायन्स	१
				बँकींग	१
५२	नागपूर	PBF००९००T	स्व. माणिकराव गोविंदराव खडसे ग्रामिण विकास संस्था द्वारा संचलित ज्ञानभारती ज्युनिअर कॉलेज रोहणी ता. देवळी जि. वर्धा	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
				कॉम्प्युटर सायन्स	१
५३	मुंबई	PBF१९०२९T	श्री विद्यासागर एज्युकेशन ट्रस्ट संचलित एस.व्ही. पी. ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स अँड कॉमर्स मिरा रोड ठाणे, जि. ठाणे	बँकींग	१
५४	नागपूर	PBF१७१७४T	श्री बालाश्री बहुउद्देशिय शिक्षण संस्था नागपूर द्वारा संचलित राय इंग्लिश स्कुल अँड ज्युनिअर कॉलेज नागपूर	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
५५	पुणे	PBF०९४४३T	इंडियन नेशन हुमन डेव्हलपमेंट इंटरग्रेटिव्ह असोसिएशन पंढरपुर द्वारा संचलित राजाराम ज्युनिअर कॉलेज राजाराम ज्यु कॉलेज पंढरपुर जि. सोलापूर	क्रॉप सायन्स	१
५६	मुंबई	PBF१८२६३T	डॉ. किरण पाटील एज्युकेशनल ट्रस्ट द्वारा संचलित एस.व्ही.पी. ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स आय सी. कॉलनी लिंक रोड बोरीवली , बोरीवली (प) मुंबई	कॉम्प्युटर सायन्स	१
५७	मुंबई	PBF१७४२३T	श्री विद्यासागर एज्युकेशनल ट्रस्ट द्वारा संचलित एस.व्ही.पी. ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स अँड कॉमर्स मिरा रोड ठाणे जि. ठाणे	कॉम्प्युटर सायन्स	१

५८	औरंगाबाद	PBF१९८६२T	अगमज्योत एज्युकेशन सोसायटी , औरंगाबाद द्वारा संचलित ऑईस्टर इंटरनॅशनल स्कुल औरंगाबाद ता. जि.	इलेक्ट्रॉनिक्स	१
				कॉम्प्युटर सायन्स	१
५९	अमरावती	PBF१७२२४T	यवतमाळ जिल्हा अखिल कुणबी समाज यवतमाळ द्वारा संचलित मॉडर्न पब्लीक स्कुल उमरखेड जि. यवतमाळ	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
६०	पुणे	PBF१९८९७T	डॉ. डी. वाय. पाटील प्रतिष्ठाण द्वारा संचलित डॉ. डी. वाय. पाटील आर्ट्स , कॉमर्स अँड सायन्स , सालोखे नगर कोल्हापूर , जि. कोल्हापूर	कॉम्प्युटर सायन्स	१
६१	अमरावती	PBF१९८५२T	स्वामी विवेकानंद शिक्षण प्रसारक बहुउद्देशिय शिक्षण संस्था द्वारा संचलित गुंजकर कॉमर्स कॉलेज, वामन नगर खामगांव ता. खामगांव जि. बुलढाणा	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
६२	अमरावती	PBF१८१६४T	जागृत नवयुग शिक्षण संस्था वरुड द्वारा संचलित जागृत सायन्स ज्युनिअर कॉलेज वरुड ता. वरुड जि . अमरावती	फ्रेश वॉटर फिश कल्चर	१
६३	औरंगाबाद	PBF०९९८०T	पंडीत दिनदयाल उपाध्याय सेवा प्रतिष्ठाण द्वारा संचलित राणी लक्ष्मीबाई ज्युनिअर कॉलेज वसंतनर नांदेड ता. जि. नांदेड	क्रॉप सायन्स	१
६४	औरंगाबाद	PBF१९९८६T	अखिल सेवाभावी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अल अझीझ इंटरनॅशनल प्रायमरी अँड सेकेंडरी अँड हायर सेकेंडरी अँड ज्युनिअर कॉलेज. महालजा ता . नांदेड जि. नांदेड	क्रॉप सायन्स	१
६५	औरंगाबाद	PBF१९९४५T	अखिल सेवाभावी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अल अझीझ ज्युनिअर कॉलेज , गणेश नगर जंगमवाडी , ता. जि. नांदेड	क्रॉप सायन्स	१
				कॉम्प्युटर सायन्स	१
६६	नागपुर	PBF१९१७७T	श्री गुरुदेव शिक्षण प्रसारक संस्था द्वारा संचलित भन्साली ज्युनिअर कॉलेज टाकळी , ता. सावनेर जि. नागपूर	कॉम्प्युटर सायन्स	१
६७	औरंगाबाद	PBF१९९८५T	अखिल सेवाभावी शिक्षण मंडळाचे ब्लू बेल्स इंटरनॅशनल प्रायमरी सेकेंडरी अँड हायर सेकेंडरी स्कुल अँड ज्युनिअर कॉलेज महालजा ता. जि.	क्रॉप सायन्स	१
				कॉम्प्युटर सायन्स	१
६८	नागपुर	PBF०९८७१T	दिलीप जाधव शिक्षण संस्था द्वारा संचलित प्रिया विहार इंग्लिश अँड ज्युनिअर कॉलेज ऑफ सायन्स दुर्गा नगर हिंगणा रोड नागपूर	कॉम्प्युटर सायन्स	१
६९	पुणे	PBF१४३७५T	हांडे देशमुख बहुजन विद्या प्रतिष्ठाण द्वारा संचलित हांडे देशमुख हायटेक सकुल अँड ज्युनिअर कॉलेज आलेफाटा ता . जुन्नर जि. पुणे	हॉटीकल्चर	१
७०	पुणे	PBF१७२५६T	नातुपुते एज्युकेशन सोसायटी नातेपुते द्वारा संचलित डॉ. बी.जे.दाते प्रशाला अँड ज्यु कॉलेज नातेपुते ता . मालशरीस जि.सोलापूर	क्रॉप सायन्स	१
७१	मुंबई	PBF०९७४१T	पेस एज्युकेशन ट्रस्टचे पेस ज्युनिअर कॉलेज कल्याण ता. कल्याण जि. ठाणे	कॉम्प्युटर सायन्स	१

७२	मुंबई	PBF०९७३९T	पेस एज्युकेशन ट्रस्टचे पेस ज्युनिअर कॉलेज चेंबुर	कॉम्प्युटर सायन्स	२
७३	मुंबई	PBF१७३४४T	सेंट ग्रेगोरीअस चॅरीटेबल ट्रस्ट द्वारा संचलित सेंट ग्रेगोरीअस पब्लीक स्कुल अँड ज्युनिअर कॉलेज एसीसी रोड लोक एव्हरेस्ट मुलुड (प)	कॉम्प्युटर सायन्स	१
७४	मुंबई	PBF००३९२T	यु . एस ओसवाल एज्युकेशन सोसायटी द्वारा संचलित यु.एस ओसवाल इंग्लीश अकॅडमी ,ओसवाल नगरी, सेंट्रल पार्क. नालासोपारा (पुर्व) ता .वसई . जि.ठाणे.	कॉम्प्युटर सायन्स	१
७५	मुंबई	PBF००८०७T	पेस एज्युकेशन ट्रस्टचे पेस ज्युनिअर कॉलेज जयभद्र व्हिला एस.व्ही.पी.डी. रोड बोरीवली (वेस्ट) मुंबई	कॉम्प्युटर सायन्स	३
७६	मुंबई	PBF०९५७१T	सेंट मेरीज कॉन्वेंट सोसायटी अलीबाग द्वारा संचलित सेंट मेरी कॉन्वेंट हायर सेंकेंडरी स्कुल अँड ज्युनिअर कॉलेज चेंधरे , अलिबाग जि.रायगड	कॉम्प्युटर सायन्स	१
७७	अमरावती	PBF००३९९T	श्री शिवाजी एज्युकेशन सोसायटी केनवड द्वारा संचलित शिवाजी ज्युनिअर कॉलेज जऊलका रे ता. मालेगांव जि. वाशिम	क्रॉप सायन्स	१

प्रपत्र ब

माध्यमिक स्तरावरील पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या विद्यमान तसेच नविन सस्थेत नविन / अधिकच्या तुकड्यांना व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यास शैक्षणिक सत्र २०२०-२०२१ या शैक्षणिक सत्रापासुन मान्यता देण्यात आलेल्या संस्थांची यादी.

अ.क्र.	विभागाचे नांव	ऑनलाईन नोंदणी क्रमांक	संस्थेचे नाव	मागणी केलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव	तुकड्यांची संख्या
१	२	३	४	५	६
१	पुणे	PPS०६७९०T	श्री साई विकास संस्था द्वारा संचलित चेतन दत्ताजी गायकवाड विद्यालय मेतगुताड ता. महाबलेश्वर जि. सातारा.	मल्टी स्किल फाऊंडेशन कोर्स	१
२	पुणे	PPS१७५७७T	विद्याप्रतिष्ठाण मराठी मेडीयम स्कुल बारामती जि. पुणे	इलेक्ट्रॉनिक्स टेक्नॉलॉजी	२